

BOX-HANGELBY MARTHAKRETS

1910–2020

110-års historik

Innehåll

Förord	1
Marthaföreningens filial i Sibbo – Boxby, anno 1910	2
Verksamhetsåren 1915–1916	4
Det 8:e verksamhetsåret 1917	5
Verksamhetsåren 1918–1919	6
Verksamhetsåren 1920–1924	6
Verksamhetsåren 1925–1950	10
Krigsåren 1939–1945	12
Tiden efter kriget fram till 1950	13
Verksamheten under åren 1951–1987	16
Verksamhetsåren 1988–1995	27
Verksamhetsåren 1996–1997	32
Verksamhetsåren 1998–1999	33
Verksamhetsåren 2000–2010	35
Verksamhetsåren 2011–2021	39
Sammanfattning	44
Styrelsens funktionärer under 110 år	47
Medlemsantalets och -avgiftens utveckling under 110 år	49
Slutord	50

Förord

När jag fick höra att det var min svärmors farmor, Maria Lovisa Boxström, som varit med och grundat Marthaföreningens filial i Box och valdes till deras första ordförande, så kände jag att jag ville läsa mera om henne och vad hon tillsammans med Box marthorna har upplevt. En marthakrets som ännu idag, 110 år senare, lever vidare.

När jag sitter och läser och skriver i samma hus och samma rum som Maria Boxström bodde i, kan det inte bli mera fascinerande. Jag känner mig ödmjuk inför våra förfäder, vad de lyckats skapa för över hundra år sedan och vad vi ska föra vidare i minst hundra år till.

När jag läser de gamla protokollen från 1910-talet framåt, slås jag av hur viktig Martharörelsen har varit för att bilda kvinnor i hemmet. Under de tio första verksamhetsåren var det hushållskunskap som gällde: trädgårdsskötsel, fröuppköp, material för handarbeten, sykurer och nötdidsmatlagning. Men även läsning från vandringsbiblioteket och jazzkurs hann de med.

Kaffe har alltid serverats på marthornas möten, allt sedan 1910. Teservering förekom år 1917 och chokladdryck serverades följande år. Surrogat, i stället för kaffe, kom med i bilden år 1941, under krigstiden.

Auktion av bl.a. handarbeten har pågått i Box-Hangelby marthakrets allt från kretsens grundande 1910 ända fram till detta sekel. Auktionerna har varit den största enskilda inkomsten i kretsen genom alla år. Numera har auktionen bytt form till basar.

Att jag hade tillgång till alla dessa gamla protokoll, ända från år 1910, berodde på att Sibbo marthaförening år 2014 samlade in gamla protokoll från kretsarna för arkivering. Småningom skulle de till Svenska Centralarkivet i Helsingfors. På grund av fuktskador vid uppbevaringsstället i Nickby, hämtades dokumenten tillbaka och med hjälp av dessa har denna 110-årshistorik nu blivit till.

Maria Skog

Marthaföreningens filial i Sibbo – Boxby, anno 1910

På det första mötet 22 februari 1910 skrevs 19 medlemmar in i Marthaföreningens filial i Sibbo, Boxby. Till styrelsen valdes följande personer: **Maria Boxström** att leda ordet, **Linnea Backström** att föra räkenskaperna och protokollen samt **Ester Borgman** och **Alexandra Backström**. Sammankomsterna skulle ske varannan vecka på skolan i Box.

Protokoll fört vid Martha-
föreningens filial i Sibbo, Boxby
den 22 febr. 1910.

§. 1.

Skreds till inskrifning af medlemmar och antecknades 19 medlemmar.

§. 2.

Till bestyrrelse invaldes följande fyra personer: Maria Boxström, Ester Borgman, Alexandra Backström och Linnea Backström. Att leda ordet uttrågs Maria Boxström samt att föra räkenskaperna och protokollen uttrågs Linnea Backström.

§. 3

Medlemmarna beslöt att sammankomma till möten varannan vecka på skolan.

§. 4.

Kaffe dracks, sänger sjöngos, och alla gingo hem nöjda och glada.
Linnea Backström

På det andra mötet 10 mars 1910 var 15 medlemmar närvarande och fem nya antecknades. "Hvad är ett godt hem" ur Marthaföreskrifter förelästes. Sånger sjöngs samtidigt som handarbeten utfördes och kaffe dracks. På det tredje mötet var 22 medlemmar närvarande och en ny antecknades. "Två gårdar" ur Marthaföreskrifter förelästes. Sånger sjöngs och kaffe dracks mellan verserna.

I april var 15 medlemmar närvarande och tre nya antecknades. Det lästes högt ur "Småbrukarens hönsgård". Trädgårdskurser diskuterades och fröuppköp bestämdes.

I maj var 22 medlemmar närvarande och "I Sjötorpet" av Mathilda Langlet förelästes.

Följande anteckningar är först från den 14 december 1910. Närvarande var 12 medlemmar och uppköp av arbetsmaterial och andra viktiga frågor diskuterades.

Det sista mötet för 1910 hölls den 28 december. Närvarande var 15 medlemmar och samma styrelse återvaldes. Mötet var festligare än vanligt, då det var jul med julgran och tända ljus. Vid 1910 års slut fanns 28 medlemmar inskrivna.

Bild på Maria Boxström, ordförande åren 1910–14

Första mötet år 1911 hölls den 11 januari. Närvarande var 13 medlemmar och 15 nya medlemmar antecknades. Man läste högt ur "**Husmodern**". Sånger sjöngs ur "Sjung". Handarbeten och kaffe som vanligt.

Under våren hölls möten varannan vecka och närvarande var 10–15 medlemmar. I april diskuterades fröuppköp för marthornas trädgårdstäppor.

På mötet i maj läste man ur "Hur vi bör gynna den inhemska industrin". Förutom det vanliga programmet fanns det också förfriskningar. Sammankomsterna avslutades på obestämd tid.

I november hölls följande möte och i december bestämdes det att en auktion på föreningens handarbeten skulle ordnas den 30 december. Vid 1911 års slut hade 20 nya medlemmar skrivits in.

På januarimötet 1912 dryftades uppköp av material för handarbeten. Symöten hölls sju gånger under våren, förutom den 27 mars, som blev inhiberat till följd av en sykurs. Fredagen den 31 maj avslutades sammankomsterna för sommaren.

Föreningen sammanträdde åter den 16 mars 1913 och 16 medlemmar inskrevs. Symöte hölls fem gånger under våren. Söndagen den 18 maj höll kretsen sin auktion, jämte festlighet, då föredrag, sång, deklamation med mera förekom.

Den första februari 1914 började Marthaföreningens filial i Box sin verksamhet igen. Närvarande var 15 medlemmar. Symöten hölls sju gånger under våren. I mars hördes även hornmusik på symötet. I april diskuterades beställning av frön och plantering för sommaren.

I maj var det sommaravslutning med föredrag av doktorinnan Fanny Hult. Ca 50 personer närvarande. Hornmusik och sång samt kaffeservering.

Den 15 oktober började höstens symöten, som hölls sammanlagt fem gånger under hösten. Ett föredrag hölls i oktober och kaffeserveringens vinst tillföll föreningens vandringsbibliotek. Diplom utdelades för trädgårdsskötsel. Ca 50 personer närvarande.

Söndagen den 3 januari 1915 hölls auktion på de färdiga handarbetena. Programmet bjöd på sång, dialog, tablå och ringlekar. Festen var synnerligen talrikt besökt.

Verksamhetsåren 1915–1916

Bytte namn till Box-Hangelby marthakrets.

Den 21 januari 1915 samlades kretsens medlemmar för att börja sitt arbete igen på det nya året. Två nya medlemmar invaldes i styrelsen: Vårdinnan **Amanda Lindfors** från Box och **Mathilda Lindqvist** från Hangelby, i stället för Maria Boxström och Ester Borgman som avgått. Till ordförande valdes **Linnea Backström** och viceordförande **Mathilda Lindqvist**. Möten ordnades sju gånger under våren.

Onsdagen den 26 januari 1916 samlades Marthorna åter till sedvanligt symöte på Boxby folkskola. Det blev sammanlagt nio symöten under våren.

Det 8:e verksamhetsåret 1917

Box-Hangelby marthakrets årsmöte 28 januari 1917 på folkskolan i Box.

- §1 Som ordförande på mötet fungerade lärare R. Backström och som sekreterare Mathilda Söderström.
- §2 Till ordförande för det kommande året valdes **Mathilda Söderström**. Hon valdes också till skattmästare och sekreterare. Till viceordförande valdes **Hilda Backström** Värinnan Amanda Lindfors från Box och Alexandra Backström från Hangelby återvaldes som styrelsemedlemmar.
- §3 Det beslöts att jazzkursen delas mellan byarna, tre dagar i Box och tre i Hangelby.

Bild på Mathilda Söderström, ordförande år 1917, senare sekreterare 1923–25.

På mötet i Box folkskola 21 mars var det teservering och sång. Under året har medlemsantalet uppgått till hela 44 medlemmar. Till följd av bråda tider har syföreningens verksamhet varit skral och endast fyra symöten ordnats. Förutom Jazzkursen har det ordnats en kurs i Trädgårdsskötsel och två i Nödtidsmatlagning, den ena i Box och den andra i Hangelby. Auktionen på handarbeten inbringade 199 mk.

Verksamhetsåren 1918–1919

Box-Hangelby marthakrets årsmöte 3 februari 1918 på Box folkskola.

- §1 Mötet öppnades med psalmen "Vår Gud är oss en väldig borg".
- §2 Årsberättelsen lästes upp av viceordförande Hilda Backström, då ordförande inte var närvarande.
- §3 Till ordförande valdes värdinnan **Amanda Lindfors**, till viceordförande **Hilda Backström**, till kassör och skattmästare fru **Eini Smedberg** och till styrelsemedlemmar, fruarna Smedberg, Sällström och E. Lindqvist.
- §4 De artiga värdinnorna fru Smedberg och värdinnan Lindfors bjöd på ett välsmakande kaffe med dopp. Följde så uppteckning av den som önskade prenumerera på tidskriften "Husmodern". Mötet beslöt att hålla ett möte i februari då årsavgiften skulle erläggas. Därvid skulle alla ta med sig något handarbete.

Möten hölls i juli och i oktober. På mötet i december diskuterades marthornas frölistor, choklad serverades och mötet avslutades med Modersmålets sång.

Under år 1919 var det tre möten samt fyra symöten.

Verksamhetsåren 1920–1924

Protokoll fört vid marthaföreningens filial i Box årsmöte den 12 februari 1920.

- §1 Vid val av styrelse utsågs till ordförande värdinnan **Alexandra Backström**, till sekreterare och kassör, lärarinnan **Elin Bergman**, vardera från Hangelby, samt till viceordförande fru **Ester Backström** från Box.
- §2 För att göra det bekvämare för Hangelby marthor att besöka mötena beslöts att för det kommande året **samlas till möte varannan gång i Box och varannan i Hangelby. Mötena skulle som förut hållas varannan onsdag**. Nästa möte bestämdes till Hangelby.
- §3 Sedan den avgående ordf. värdinnan Amanda Lindfors undfägnat deltagarna med kaffe och bröd avslutades mötet med sång.

Årsberättelse för 1920

Box-Hangelby-filial i Libbo
räknat 47 medlemmar. Utom
årsmötet hava 5 möten hållits varav
3 i Box folkskola och 2 i Hangelby
småskola. Vid dessa möten har
föreläsningar, sång, föreläsning,
samtal i Marthas frågor och Truffe-
drickning. De förfärdigade handlar-
betena serverades vid ett
samkväm i Box folkskola den 21 sept.
varvid föredrag i trädgårdsskötsel
hölls av prästen Lundell. Vackra sång-
nummer utfördes av lärarinnan fröken
Nyman och pojkarne Smedberg.
Truffe serverades även till förtäring
för föreningens kassa.

Libbo Hangelby i december 1920.
Elin Bergman.

Årsmötet 1921 hölls på Hangelby folkskola. Mötet öppnades med Modersmålets sång varefter konsulenten herr D. Thorén höll ett intressant föredrag om olika sätt att binda landsbygdens ungdom vid fädernetorvan. Val av styrelse uppsköts till nästa möte emedan inga Boxmarthor hade infunnit sig. Sedan fortsatte en dialog på bygdemål och några sånger sjöngs. Slutligen talade herr Thorén medryckande och lärorikt om ladugårdsskötsel och mjölkhushållning, varefter mötet avslutades med sång.

Vid nästa möte i februari 1921 på Hangelby småskola väcktes **förslag att Hangelby och Box marthor skulle skiljas på grund av det alltför långa avståndet mellan de skilda medlemmarna**. Efter många funderingar enades man slutligen om att bibehålla gemensam styrelse som förut, dock uttalades den önskan att viceordförande i Box skulle utföra det som särskilt gällde att träffa marthorna i Box och sålunda underlätta ordförandens arbete. Styrelsen återvaldes för ett år framåt. Av föreningens medel beslöts insätta på sparkasseräkning 1000 Fmk.

I april hölls ett föredrag av fru Rosa Invenius på Box folkskola om barnuppfostran och även om mödrapremieringen. Skada blott, att endast ett fåtal hörsammat inbjudan. Övriga möten år 1921 hölls i mars i Box folkskola och i november i Hangelby småskola.

Årsmötet 1922 hölls på Box folkskola. Årsberättelsen upplästes, kassören delgav hur stor kassan var vid årets slut. Som ordförande för 1922 återvaldes Fru Alexandra Backström, som sekreterare Ester Backström och kassör Elin Bergman. Medlemsavgift på 2 mk per medlem upptogs och föreningen kunde räkna 53 medlemmar för det nya året.

Symöten har hållits sju till antalet, fyra i Boxby folkskola och tre i Hangelby skola. På mötena har förekommit sång och flera marthafrågor har diskuterats. Kaffe har serverats av för gången vald värdinna.

I november bortauktionerades föreningens handarbeten. Sånger sjöngs av de yngre medlemmarna under ledning av folkskollärarinnan fröken Nyman. De äldre skötte kaffeserveringen till förmån för föreningen.

Årsberättelse för 1923

Årsberättelse för Box-Hangelby
Martha filial under år 1923.

Under det nu tillägnade
året har föreningen sammankom-
mit till 5 möten. Vid mötena ha
medlemmarna arbetat på medhav-
da handarbeten, varjämte program-
met utfyllts av sång diskussioner
och kaffeservering. Dessutom har
två föredrag hållits av Professor Luchs-
dorff.

Medlemsantalet har under det
gångna året varit 32 st.

Styrelsen har under det till-
ägnade året utgjorts av Vårdin-
nan Alexandra Bäckström ordf. som
skattmästare lärarinnan Elin Bergman
och sekreteraren Mathilda Söderström.

Årsavgiften har utgjört 2:ns medlem.

M Söderström.

1924 delades den tvåspråkiga organisationen på språklig grund till Suomalainen Marttaliitto och Finlands svenska marthaförbund (från Hufvudstadsbladets artikel i juli 2021).

Verksamhetsåren 1925–1950

På årsmötet 1925 valdes **Hilma Lindqvist** till ordförande. Hilma kom att förvalta denna post i 26 år, fram till årsmötet i början av 1951. Nedan finns ett plock ur verksamhetsberättelserna från denna period.

- 1925 Folkhälsan höll en åttadagars kurs i barnavård på Boxby folkskola.
- 1926 En trädgårdsspruta samt en bok om fruktträdens skötsel köptes. Trädgårdssprutan var i flitig användning.
- 1927 Kurs i vävning och makramékassar ordnades i Hangelby.
- 1928 En populär matlagningskurs ordnades i januari. Tre veckor vardera i Box och Hangelby. Kursavslutningen var en festmiddag för 125 personer.
- Kassaboken**, som finns bevarad, börjar från 1928. Den 1 januari fanns 18,77 mk i kassan och 1380,34 mk på Union banken. Behållningen från kokkurserna var hela 2160,85 mk, medan avlöningarna gick på 800 mk. Auktionen inbringade 1492,50 mk, medan nytt handarbetsmaterial införskaffats för 323,30 mk. Vid årets slut fanns 1203,37 mk i kassan, 1472,40 mk på Union banken samt 1365,10 mk i Andelskassan. En vinstökning på hela 176 %. Även en anteckning om velocipedhyra för 20 mk finns antecknat. Var det kanske dåtida bilförmån?
- 1929 Flera nya prenumeranter av tidningen Husmodern värvades.
- 1930 Hilda Backström och Ester Lindqvist valdes till revisorer. Handarbetsauktionen inbringade 1567 mk, medan nytt handarbetsmaterial köptes för 262,75 mk. Försättningsvis kunde velociped hyras för 20 mk. Årets vinstökning var 35 %.
- 1931 En kurs i sjukvård ordnades på Skattåkersberg med 40 deltagare. Priset för kursen var 143,80 mk och bekostades av kretsen. En Topeliusfest ordnades, där ca 300 personer deltog och festen inbringade 375 mk. Summan gick oavkortat till Topeliusmonumentet. Den traditionella auktionen inbringade 1072,20 mk, medan nytt handarbetsmaterial köptes för 387,75 mk. Årets vinstökning var 15 %.
- 1932 Några Hangelbymarthor deltog i Sibbo marthaförenings utfärd till Karlbergs egendom, Harviala gård och Tavastehus stad.
- 1933 Kurser hölls på Skattåkersberg, bland annat madrasstillverkning, växtfärgning och kakgarnering. En vävklubb bildades.
- 1934 En sommarfest ordnades på Skattåkersberg, där ca 500 personer deltog. Festen och lotteriet inbringar 6692 mk, vilket mer än dubblade kretsens kassa. Vid årsskiftet finns 12 054 mk i tillgångar.

- 1935 Stipendier, á 500 mk, beviljades för två elever i Husmodersskolan samt fyra understöd för terminsavgiften, á 200 mk. En kommitté utsågs att avgöra de mest behövande.
- 1936 Sammankomst i hemmen, ca 20 deltagare per möte. Julfesten inbringade 832 mk. Fyra stipendier delades ut, totalt 700 mk.
- 1937 Kretsen sände in två garnsändningar till en utställning i Sjundeå. Därav kom Sofia Wiik som första pristagare i Sibbo marthaförening, för utställt ullgarn och tilldelades en silverdessertske i pris och från kretsen erhöll hon som uppmuntran ½ kg kaffe. Wilhelmina Backström fick för utställt lingarn omnämmande 1. klass lin, 1. klass arbete. Prisbelönta garn och handarbeten ställdes senare ut i Helsingfors.
- 1938 Medlemsantalet uppgick till hela 62 stycken.

*Bilden ovan är från tvådagars läderkurs på Skattåkersberg 1938.
Där tillverkades väskor och handskar.*

Krigsåren 1939–1945

- 1939 På hösten sammankallades mötet pga. det rådande krigsläget. Det diskuterades om kretsen skulle bidra med klädespersedlar åt reservisterna. Mötet beslöt enhälligt att alla medlemmar skulle sy och sticka. På några dagar hade 28 skjortor och kalsonger, strumpor och fottrasor tillverkats. Dessa skickades sen till fronten.

Marthaförbundets 40-årsjubileum ägde rum den 15 - 17 maj 1939 med ett omfattande program. Festligheterna besöktes förutom av egna landets marthor, även av representanter från alla nordiska länder. Även större delen av Box-Hangelby marthakrets medlemmar deltog.

- 1940 Pga. kriget låg verksamheten nere och marthorna samlades endast två gånger. Handarbetsmaterial köptes för 1074 mk och 30 skjortor, 42 dynvar, 18 handdukar tillverkades för landets försvar. Privata donationer gav ytterligare 17 lakan, 10 handdukar och 2 dynvar. Det hölls en kurs i sirapsskokning och torskberedning med marthakonsulent Svea Enroth. Inskrivna medlemmar var 38 stycken.
- 1941 Under året ordnades åtta möten med kaffe- eller surrogatförplägnad. Den 5. februari ordnades ett Runebergsprogram. Det var svårt att få material till handarbeten som skulle bortauktioneras. En madrasstillverkningskurs ordnades. Den 4. maj ordnade kretsen en fest på Skattåkersberg med auktion och lotteri. Festen inbringade 1044 mk och auktionen 4568 mk. Av detta donerades 2500 mk till Krigarbyn i Borgå. Kretsen hade 64 medlemmar. Medlemsavgiften var 4 mk, med dessutom betalade medlemmarna även en fadderavgift på 12 mk åt krigsbarn.
- 1942 Trots krigs- och kristid har marthorna kommit samman sex gånger. Inga handarbetsmaterial har funnits och surrogatkaffe har druckits. 56 medlemmar betalade en medlemsavgift på 4 mk. Dessutom betalades en fadderavgift på 12 mk. Till den så kallade Marthahjälpen i Helsingfors donerades 250 kg rotfrukter.
- 1943 **Nu hade kretsen sitt största medlemsantal någonsin, 67 medlemmar.** Förutom medlemsavgiften på 4 mk, betalades ännu 12 mk som fadderavgift till krigsbarn.

Frågesport, med ett tiotal frågor, har ordnats vid varje möte. Lärorikt och intressant tyckte alla.

I maj ordnade kretsen en välbesökt fest på Skattåkersberg, som inbringade 2094 mk, tack vare att medlemmarna donerade kaffesurrogat, grädde och bulla.

Två veckors "tallukka"- och toffelkurs, första veckan i Box och andra i Hangelby. Sammanlagt deltog 63 personer varav 31 marthor. Kursen var avgiftsfri, när kretsen betalade 1154 mk i omkostnader för kursen. 55 par tofflor och 24 par tallukkor tillverkades, mestadels sytt av gammalt tyg. Tack vare tygprover, som herr Fagerholm från Helsingfors skänkte till kursen, blev det också riktigt nya tofflor. Efter kursens slut ordnades ett samkväm.

Ami Åberg fick ett stipendium på 1000 mk. Två representanter från kretsen reste till Helsingfors på Marthaförbundets årsmöte och deras resekostnader på 80 mk bekostades.

1944 Året var måhända det mest påfrestande av alla krigsår, men också det mest efterlängtade, för det blev vapenvila i september. Förutom medlemsavgiften på 5 mk, betalades ännu 12 mk som fadderavgift till krigsbarn. Kretsen inhandlade kardor och skrubbor för 440 mk och fick 165 mk i hyresinkomster på dessa redan första året.

Under årets sex möten har frågesporten fortsatt, till både nytta och nöje för deltagarna. I början av maj ordnades en kurs i tillverkning av sommarskor, dock endast 13 deltagare, varav 10 marthor. Kursavgiften var 25 mark. I november instruerade konsulent Forsell om vårdverksamheten och 11 vårdarsystrar valdes. I december ordnades en basar på Skattåkersberg, som inbringade 3296 mk. Julgåvor för 1100 mk delades ut till krigsänkor, gamla och sjuka.

1945 Under året sju kretsmöte framfördes lärorika föredrag: *"Vad marthorna lärt av kriget"*, *"Regering och riksdag, deras sammansättning och betydelse"*, *"Hur kvinnan fick rösträtt i vårt land"*. Marthorna serverade på valmötet i februari och på ungdomsdagarna på hösten. Förutom medlemsavgiften på 5 mk, betalades ännu 12 mk som fadderavgift till krigsbarn.

Hangelby flickmarthorna startade, på initiativ av fröken Vera Kantén. De samlades tolv gånger under året. En barnfest ordnades på Hangelby skola. De ordnades också vedtalko för att få ved till en två veckors matlagningskurs. Kursen avslutades med samkväm i Bönehuset i Hangelby och besöktes av ca 50 personer. På lilla-julsamkvämet var Borgby flickmarthorna inbjudna. Flickmarthornas egen kassa uppgår redan till 3000 mk.

Tiden efter kriget fram till 1950

1946 Förutom marthamedlemsavgiften på 10 mk, betalade alla medlemmar också en avgift på 12 mk till Sibbo marthaförenings fadderbarn. Kretsen tog också ett eget fadderbarn, som fick 200 mk i månaden. Två stipendiater tilldelades 1500 mk vardera. Åt makarna L&O Sundberg överläts 2400 mk. Inkomsterna under året kom från en kaffekonsert på Skattåkersberg till förmån för Folkhälsan. Där ordnades även utlottning av 10 kg svenskt gåvokaffe.

Hangelby flickmarthorna hade under året 10 medlemmar och 14 möten med program och föredrag bland annat om sjukvård. De har ordnat samkväm för inbjudna föräldrar. På sommaren gjorde de utfärd till skärgården. Lotteri har ordnats för att få in pengar i kassan.

- 1947 **Första utfärden efter kriget** med Söderströms lastbil gick till Tavastehus och Tammerfors i juni, tillsammans med Gesterby och Träskby marthorna. Från Tavastehus fortsatte man till Vehoniemi i Kangasala och vidare till Tammerfors. Resebidrag betalades ut åt de 25 deltagarna från kretsens kassa.

*Bild från Domkyrkan i
Tammerfors 1947*

- 1948 Medlemsavgiften höjdes från 10 till 30 mark. Dessutom betalade alla medlemmarna 12 mk till Sibbo marthaförenings fadderbarn. Ett billass med marthor besökte Mellersta Nylands sommarfest, eller marthadag, som hölls i Esbo.
- 1949 Marthaförbundets 50-årsjubileum firades i juni i Helsingfors. Festen började i Storkyrkan och fortsatte i mässhallen med ett storstilat program. En stor del av kretsen deltog i festen och **en ny dräkt hade anskaffats**.

Så sent som 1949 fanns restriktioner för inköp av marthatyg. Tyget såldes endast till dem som ännu inte hade en klänning och bland dem prioriterades även de som deltog i förbundets 50-årsjubileum. Priset på tyget vid den tiden var 160 mk.

Källa

<http://www.marttaperinne.fi/jarjestotunnukset/marttamekko-1935/>

*Bild på Marthatyget, som
skapades till Marthaförbundets 50-
årsjubileum. Bilden är lånad från
marttaperinne.fi*

1950 Förutom medlemsavgiften på 30 mk, betalade medlemmarna även 100 mk till kretsens privata **hyllningsfond**. Varje martha i kretsen gav en lotterivinst till Sibbo marthaförening, som behövde samla in pengar. Från kretsen deltog tre marthor i Mellersta Nylands sommarmöte i juli på Degerö. I slutet av året gjordes en donation på 7000 mk till militärförläggningen i Dragsvik. Jämfört med 40-årsjubileumsfetsen som uppgick till 3776 mk.

Kretsens 40-årsjubileum firades med en vacker och värdig fest. Många var gästerna och vackra var talen och hälsningarna som riktades till kretsen och till ordförande Hilma Lindqvist, som fick mottaga **marthamärket i guld**.

Bilden nedan är från en utfärd. Tyvärr finns inget datum eller årtal, inte heller vet man var bilden är tagen, men personerna har känts igen.

På bild från vänster står Saga Lindqvist, Mindur Backman, Aili Vainio, Birgit Söderström, Göta Borgman, Elvira Borgman, Tyne Ullberg och Naima Trygg.

Verksamheten under åren 1951–1987

Margit Pihlflyckt, som tidigare varit sekreterare i tre år, valdes till ordförande 1951 och kom att fortsätta i den rollen i 37 år, fram till årsmötet 1988. Margit utnämndes senare till hedersordförande, år 1990. Nedan finns ett plock ur verksamhetsberättelserna från hennes period som ordförande.

*Bild på Margit Pihlflyckt,
ordförande åren 1951–87.*

1951 **Elvi Åström valdes till sekreterare** och kom att verka som det i 45 år. Auktionen på handarbeten fick dåligt med publik, när vädret var så blött, men marthorna ropade själv in sina arbeten, så vinsten blev stor. Även detta år behövde Sibbo marthaförening samla in pengar, så alla kretsmedlemmar skulle bidra med minst två lotterivinster och kretsen med en större vinst, vilket var en vacker sidenbordduk.

Den 20 maj fick Helsingforskretsen "Bikupan" inbjudan till Skattåkersberg. I november var kretsen på svarsvisit till "Bina" i Hemvrån på Simonsgatan. Däremellan hann kretsen på sommaren åka med Söderströms lastbil till Marthabo i Sjundeå på Mellersta Nylands marthadistrikts sommarmöte. På hemvägen tjuvtittade de på Lilla Ryssland (Porkala parentes 1944–56) och alla var glada över att bo i Sibbo.

1952 Under året har konsulentdemonstration i borddukning och skötsel av rumsväxter ordnats. Man gjorde ett biobesök till Helsingfors, där den religiöst betonade filmen "Du är inte ensam" sågs. På Luciadagen ordnades den årligen återkommande handarbetsauktionen.

1953 Kretsen deltog i distriktets sommarmöte i Kyrkslätt. På hemvägen besöktes Mannerheims grav på Sandudd samt en rundtur genom Brunnsparken. Handarbetsauktionen inbringade åter en betydelsefull summa. En donation till Hallandshjälpen gjordes.

1954 Kretsen betalade en kurs i klädsömnad, som ordnades den 11–23 januari i Söderströms villa under fröken Margit Timgrens ledning. Kursen avslutades

med en fest på Skattåkersberg, där marthorna fick vara mannekänger. I februari besöktes Arabia, Ateneum och Fazers café. Distriktets sommarmöte var i Helsing. I november var den sedvanliga handarbetsförsäljningen, som brukade inbringa stora summor. Åren 1951–57 ökade kassan med 15–45 % varje år, tack vare auktionen.

- 1955 En kurs i tillverkning av lampskärmar ordnades. Sibbo marthaförening firade sitt 50-årsjubileum den 3 juli. En jubileumsutställning hade ordnats med gamla handarbeten, av vilka många var från Box-Hangelby krets. Under hösten höll pastor Söderqvist ett föredrag om nykterhetsarbetet och beledsagades av ljusbilder. I november hölls handarbetsauktionen.
- 1956 Två **studiecirklar** startade, den ena med skönlitteratur och den andra om odling och skötsel av prydnadsväxter. I vandringsbiblioteket finns bland annat två böcker av Tor Nitzelius från 1950–52, *Trädgårdens vackraste blommor* samt *Blommande buskar och träd*.
- 1957 På sommaren ordandes bastubad, simning och rodd vid Anni och Helmer Lindqvists sommarstuga vid Möträsk. På hösten en kurs i prydnadssömnad samt i möbelstoppning. Donationer gick till hemmen i Porkala och julpaket åt gossarna i Dragsvik.
- 1958 Emmy Borgman valdes till bibliotekarie. Kunskapsböcker i vandringsbiblioteket på 1950-talet var *Hem och familj* samt *Hemmets textilier* av Kerstin Henrikson från Brevskolan. Andra, mera psykologiska böcker var, *Var positiv, lev lycklig – En praktisk vägledning i vardagslivets problem* samt *Praktisk människokunskap*.

Bilder från utfärden 1958 till Labbnäs semesterhem. Mottagning av dr. Amos Andersson. Kretsens damer poserar utanför Kimitoöns kyrkas hjältegravar.

- 1959 Från Marthabyrån har följande föredrag rekviderats: "Tre minnesmärken i vår huvudstad", "Sann saga från sekelskiftet", "Fritiden, hur är det med den", "Viljans seger" och "Att åldras". Från vandringsbiblioteket har bokförts 66 lån. Det var kretsens tur att servera på Sibbo marthaförenings årsmöte. Kaffekassan inbringade 11 000 mk, vilken donerades till Sibbo ambulansen. Sommarexkursion runt om i Sibbo med avstickare till Furumo (Helsingfors nya begravningsplats), Tusby kyrka, Alexis Kivi lilla stuga. I Paipis bjöd Paipismarthorna på kaffe i Marthastugan. Även Boxby branddamer har bjudit på kaffe i sitt nya hus.
- 1960 Marthorna såg den oförglömliga "My Fair Lady" på Svenska teatern, med Lisa Tuomi i huvudrollen. Sommarutfärden gick till Silkkikutomo, Sinebrychoff, Hellings trädgård samt Solvalla idrottsinstitut. Dessutom den årliga handarbetsförsäljningen.

Kretsens 50-årsjubileum: Vid lilla jul firades jubileet på brandkårens klubblokal i Box. **Stora silvermärket** delades ut åt tre marthor som varit med från att kretsen grundades 1910, Hilda Backström, Emmy Borgman och Hildur Backström. Dessa tre kallades till **hedersmedlemmar**. Även ordförande, Margit Pihlflyckt, tilldelades Stora silvermärket.

- 1961 Utfärder gick till Södra Finlands andelsslakteri i Kervo och tillsammans med Östersundom marthakrets till Åbo och Pargas. Demonstration i fot-, hand- och ansiktsvård ordnades. En femdagars sömnadskurs hölls med konsulent U.B. Österman från centralstyrelsen. Elsymaskinerna var lånade från firma Helge Sjöstedt i Borgå.
- 1962 På kretsmöten har föredrag, som rekviderats från Marthas byrå, lästs upp. Utfärder till Fazers fabriker, Mjölcentralens bageri och stadsträdgården (se bilden) samt i sällskap med Spjutsunds marthorna till Tammerfors och Tavastehus. Två demonstrationer hölls, den ena i smörgåsberedningar och småvarmt med Ann-Britt Puurtinen och den andra i julgotter med Ann-Mari Nybondas som konsulent. Medlemsavgiften på 130 mk gick oavkortat till Sibbo marthaförening. Inkomsterna från handarbetsauktionerna var hela 24 000 mk. Abiturient Els-Beth Nyberg tilldelades ett stipendium på 5 000 mk. Fadderbarnet fick sitt sista bidrag 1961, då hon fyllde 16 år.

Bild. Utfärd till stadsträdgården i Helsingfors 1962.

På bilden finns bland annat Naima Trygg, Ann-Lis Storgård, Margit Pihlflyckt, Ellen Söderström, Elvi Åström, Olga Söderström, Greta Pihlflyckt, Vera Forsström, Vieno Karlsson, Linnea Lindfors, Tyne Ullberg, Erik Pihlflyckt, Magnus Storgård och Linnea Björkman.

- 1963 Maja Granvik från centralstyrelsen gästade med en demonstration "Läcker rätt – snabbt och lätt". På första maj sågs Glada änkan på Svenska teatern med gästspel av Berith Bohm från Sverige. Sommarutfärden gick till Valios glassfabrik i Turenki, Riihimäki glasbruk och Harviala plantskola. Handarbetsauktionen inbringade 233,75 mk (devalvering från föregående år). Kaffekassan var 83 mk.
- 1964 Kretsen var inbjuden till Träskby marthakrets till deras Marthahem, där en synnerligen energisk fotspecialist tog upp största delen av tiden på mötet. En kurs i smyckestillverkning ordnades under fru Svea Stambejs ledning. En förmiddagsutfärd gjordes till Vita Korset i Botby, där alla försågs med toalettgrejor. en sommarutfärd i österled gick till Lovisa, Kotka, Langinkoski, Fredrikshamn, Lass-Mattas i Mörskom och Anjala gårds museum. Besök av fru Maja Granvik, som berättade om djupfrysning. Bidrag har getts till Lucia 50 mk, radions "en gåva i toner" 10 mk, Svenskfinlands folktingsfullmäktige 20 mk. Kretsen bidrar även med en andel i Sibbo församlings vigselmatta, som gemensamt ges av alla Sibbo marthor.

Bild från Finlands svenska marthaförbunds årsmöte på Åbo slott. Årtal okänt.

- 1965 Ingegärd Borgman valdes till bibliotekarie. En demonstrationskurs i strömmingsrätter med fru Svea Enroth samt en kurs i tillverkning av handskar och väskor ordnades. Julsamkväm hade program av folkskolebarn från Box. Ingen egen sommarutfärd i år, men tillsammans med Gumbo marthakrets besökte man Notsjö glas och Harviala plantskolor. Träskby marthakrets var inbjuden på filmföreläsning, som handlade om sängkläder samt om mat. Verna Sundberg från Träsk berättade på bygdemål. Handarbetsauktionen inbringade 207 mk. Donationer har getts till Åbo akademi 20 mk, Röda Korset i Sibbo 50 mk, Lucia-insamlingen 50 mk samt Vänner av Hembygden i Sydöstra Sibbo (VaHiSöS) 100 mk.
- 1966 Tupperware- och matlagningsdemonstration av konsulent Maj-Lis Ståhlberg, "Smårätter och varma smörgåsar".

Sommarutfärden till Gotland gav oförglömliga dagar ombord på Finnhansa och i Visby. Historien berättas att några av marthorna var så rädda att bli sjösjuka, att de förberedde sig med sjösjukepiller, vilket gjorde att de sov hela båtfärden. På hemresan bestämde de sig ändå för att inte ta något piller, så att de kunde njuta av havsutsikten.

Inkomster från handarbetsförsäljning, lotteri samt kaffeservering på Orie, en potatisupptagningsdemonstration i Hangelby. Bidragen gick till Luciainsamlingen 50 mk, abiturient Marjatta Fransman 50 mk samt fru Sylvia Sundbäck 100 mk, som hastigt blev ensam med sina fem minderåriga barn.

- 1967 Fru Maja Granvik demonstrerade städredskap och fru Maj-Lis Holmström lärde att göra julpynt. Kretsen bjöd på biljetter till Zigenarbaronen på Svenska teatern. En söndags-utflykt gjordes till Storgård på Kråkö, ett av Marthaförbundets semesterhem. Tillsammans med Svartbäck marthakrets gick utfärden till Orimattila, för att besöka textilfabriken Virke Oy (senare Finkkarelia). På hemvägen gjordes visit till Trollskogen och Fauni fabriken i Träskända. Sommarutfärden gjordes tillsammans med Östersundom marthorna till Fagervik, Gripans handelsträdgård och feriestugorna samt hembygdsmuseet i Snappertuna. Inkomster kom från handarbetsförsäljningen samt kaffekassan. Bidrag betalades till Luciainsamlingen, Svenskfinlands folkting. Lakanstyg köptes och syddes åt fru Svea Ekholm, som miste sitt hem i en eldsvåda. Julpaket sändes till Nylands brigad.
- 1968 Hela Sibbo marthaförening med alla kretsar hade ett gemensamt höstmöte på Kommunalgården. Oravais fabriks lanserade höstmöde presenterades och marthorna gick själva mannekäng. Filmer, utlånade från Marthabyrån, sågs på två kretsmöten hos Sylvia Söderström med hennes filmprojektor. Det var filmerna "Smörgåsar", "Järnet i vår föda", "Hemmets textilier" och "Vad sätter vi på våra väggar". **En nedgång i mötesdeltagarantalet under året kan bero på att många förvärvsarbetar utanför hemmet och mötestiden kanske kunde ändras?** Kurs i makraméknytning ordandes. Sommarutfärden gick med buss till Lahtis, sen med båt till Jyväskylä och slutligen med buss hela vägen hem. En två veckors kurs i matlagning och hushållning för flickor hölls på Box folkskola.

Kretsordförande var Sibbos stipendiat på Nordens husmodersförbunds*) stora kongress i Helsingfors i juni (se bilden nedan). På kongressen höll bland annat Ebba Vrede ett föredrag "Brokiga blad".

Bild från Nordens husmodersförbunds) stora kongress på Dipoli 1968.*

*) År 1921 i mars var första gången martha var med om ett Nordens husmodersförbunds möte i Köpenhamn. Ur "Berättelse över Föreningen Marthas verksamhet under året 1921".

- 1969 Det var Box-Hangelby kretsens tur att bjuda på kaffe vid Sibbos gemensamma höstmöte. På programmet fanns en porslinsutställning. I Box brandkårs klubblokal ordnades ett familjesamkväm. Vårutfärden gick till Pauligs fabrik i Nordsjö och på sommaren till Gullranda i Nådendal. Hemresan via Mannerheims barndomshem Villnäs. Några marthor hade också deltagit i Mellersta Nylands höstmötesresa till Sverige
- 1970 På Sibbos gemensamma höstmöte höll konservator Fru von Knorring föredrag om gamla textilier, hur de ska repareras och uppbevaras. Andra mötesprogram har varit prydnadsväxter och grönsaksodling samt inbjudan till Träskby, där ett föredrag om Island hölls. Båda mötena illustrerades med ljusbilder. Sommarutfärd till Dipoli, Hagalund och Tempelkyrkan. Sibbo marthaförening ordnade en tvådagars utfärd till Koli.

Kretsens 60-årsjubileum hölls i Box på brandkårens klubblokal. Inga andra kretsar var inbjudna denna gång, endast egna marthor. Ordf. Margit Pihlflyckt tilldelades **Marthas guldmarke**, kassör Ellen Söderström och sekreterare Elvi Åström, samt Elvira Borgman och Lydia Hindström tilldelades **Stora silvermärket**.

- 1971 Till ny kassör valdes Linnea Björkman. En bussutfärd ordnades till Borgå, Runebergs hem, Valter Runebergs skulptursamling, Edelfelt museet, Blomsterhuset, Möbelhallen samt Brunbergs fabriksbutik. Sommarutfärden gick till Tammerfors, Domkyrkan, Planetariet, Akvariet och Tampella. Sibbo marthaförening ordnade marthautfärd till Åland.

*Bild på marthor från Kiilopää i Lappland 1972.
Längst till höger står Naima Trygg och Mindur Backman.*

- 1972 Sommarutfärden gick till Korpo, Gullkrona hemslöjd och Hvitträsk. Sibbo marthaförening ordnade ruskaresa till Lappland (se bilden ovan). Mellersta Nylands marthadistrikts höstmötesresa gick till Sverige. Företagsbesök gjordes på hemorten: Ingmans stora filfabrik i Massby och Lival i Nickby. Kretsen skötte serveringen på hembygdsfesten vid Sibbesgården i Gesterby. Den 19–30 juli ordnades kokkurs för flickor.
- 1973 Utfärder ordnades till Fazers fabriker, möbelhallen Tauno Korhonen i Sjöskog och Eka Market i Gamlas. Sommarutfärden gick till Imatra och Kouvola. Bidrag gavs till Islandshjälpen (Vulkanutbrott på Västmannaöarna) och Lucia.

Bild från sommarutfärden till Imatra 1973.

Övre raden från vänster: Linnea Lindqvist, (håret syns på Vindur Backman), Vera Forsström, Naima Trygg, Margit Pihlflyckt, Helmi Falk, Elvira Borgman, Anna Heinonen, Linnea Lindfors, Martha Svartström, Edit Palenius, Birgit Söderström, Rosi Trygg samt busschaufför Kari Ahokas. Sittande på marken från vänster: Ann-Mari Railila, Ulrika Söderström, Solveig Wickholm, Brita Eklund, Stina Söderström samt stående småpojkar Jörgen Backman och Torbjörn Trygg.

- 1974 Kretsen deltog i Marthaförbundets 75-årsjubelium i Finlandiahuset. Fick inbjudan till Kallbäck-Massby marthakrets klubblokal Flamman i Kallbäck. Gjorde fabriksbesök till Enigheten och Tukos kafferosteri i Helsingfors. Sommarresan gick till Forssa, Humppila glasbruk, Björneborg och Tammerfors. Det egna bibliotekets boklån har varit få på grund av att kommunens bokbuss kör regelbundet. Understöd betalades till Lucia och M-klubben i Träsk samt Rundradions "en gåva i toner" för de blinda.
- 1975 Föredrag om hjärt- och kärlsjukdomar ordnades. Kallbäck-Massby marthakrets var på svarsvisit, där Irmeli Åström visade bilder från en resa till Sibirien. Sommarresan gick till Saimen och Sibbos jubileumskryssning gick till Stockholm. Understödbetalades till Lucia och Lappo-olyckans offer.

- 1976 M-klubben, med 60 barn, startade och Ingegärd Borgman, Karita Kekkonen, Britt-Mari Eklund och Lennart Karlsson var ledare. Utfärd gjordes till Valios fabriker i Håkansböle, Botaniska trädgården, Tempelplatsens kyrka och Hanaholmens kulturmuseum. Sommarutfärden med tåg till Tavastehus och sen båt över insjöarna läng "silverlinjen". Sibbo marthaförening reste till Åland. Understöd betalades till Lucia.

*Bild från Gittan Backmans privata album från en martharesa till Gotland.
Några anteckningar i kretsens verksamhetsberättelser finns inte
angående denna resa.*

- 1977 Kretsen stod i tur att servera på Sibbo marthaförenings årsmöte. Demonstration av Sibbo handelslag om hur man styckar en gris. Sommarresan gick till Orilampi. Årets lucia i Svenskfinland var Carita Forsblom från Sibbo. Marthorna var med vid kröningen i Finlandiahuset. Understöd betalades till Lucia och Marthaskolan på Sri Lanka.
- 1978 Nils Söderström och Britt-Mari Eklund ledde M-klubbens livliga verksamhet. Förutom tolv kretsmöten deltog man in Sibbo marthaförenings årsmöte i Östersundom och höstmöte i Gesterby samt distriktets höstmöte i Korpilampi. En exkursion gjordes till Arabias porslinsfabrik och sen till riksdagshuset. Sommarresan gick till Överby skola, Finska sockers fabrik i Kyrkslätt samt Hvitträsk. Fabriksbesök i november gjordes till Järvenpää, Alu fabriken och Wärtsiläs fabriksförsäljning, för att komplettera kastrullförrådet.
- 1979 Demonstrationer hölls i huslig ekonomi om sallader, olika broillerrätter och vegetarisk mat. Sommarresan gick till Vadstena i Sverige. Understöd betalades till Lucia, Marthaskolan på Sri Lanka och M-klubben.

- 1980 Föredrag hölls bl.a. om nobelpristagaren Moder Teresa, Birgitta Wikströms "Martharörelsen under 80 år" samt "Kvinnorörelsen på Grönland". Sibbo handelslag bjöd till samkväm på Flamman i Kallbäck och på programmet stod styckning av gris. Sommarutfärden gick till Nya Valamo kloster i Heinävesi, Lintola nunnekloster, Nyslott och Punkaharju. Tillsammans med Åttans krets från Helsingfors marthaförening besöktes Storgård på Kråkö samt Lurens i Pernå. Sibbo marthaförening reste till Åland. Understöd betalades till Lucia och Marthaskolan på Sri Lanka.

Kretsens 70-årsjubileum firades enkelt på Brandkårshuset i Box. Elli Eklund, Ingegärd Borgman, Louise Sandström och Linnea Björkman fick **Stora silvermärket**. Naima Trygg utnämndes till **hedersmedlem**.

- 1981 Sibbo marthaförening reste till Kuopio, Bombabyn i Nurmes och Vuonislahti på vägen till Joensuu. Bidrag betalades till Lucia, Marthaförbundet, Folkhälsa och Polen-insamlingen.

Bild från resan till Bombabyn 1981 (ur Gittan Backmans privata fotoalbum).

- 1982 Exkursion gjordes till Zoologiska museet, stadsträdgården och Sveaborg. Höstresan gick till Orimattila, Järvenpää och Högbäcka keramik i Borgby. Bidrag betalades till Lucia, handikappade Annika Juslin och M-klubben.

- 1983 Vårutfärden gjordes till Göta Borgmans barndomshem i Hindsby. Resan dit kördes via Box-Broböle -vägen och resan hem via Östersundom. Andra utfärden gick i västerled till Salo, Ekenäs via Muurla. Understöd betalades till Lucia, Röda Korsets Hungerhjälpen och Finlandssvenska blinda.

Bilder. Julgröt hos Göta Borgman julen 1981. Småtomtarna Borgman delar ut julklappar.

- 1984 Utfärd gjordes till Sibelius hem Ainola i Tusby, Nordenskiölds forna residens Frugård i Mäntsälä. Understöd betalades till Lucia, Röda Korsets Hungerhjälpen, De synskadades almanacka och Unicefs kort till barnhjälpen har sålts.
- 1985 Ett par filtar har stickats och skickats till Moder Teresa. Utfärd gjordes med middag på Haiko gård, konstutställning, jaktvårdsmuseet, kaffe i gamla stan och gott från Brunbergs chokladfabrik. Sommarresan gick till Hanaholmen, Sjundeå bad och Sjunby gård. Understöd betalades till Lucia.
- 1986 Frågesport kom med på programmet. Besök gjordes till Riihimäki glasbruk och sen vidare till Lahtis. Sommarresa gick till Storgård på Kråkö och

keramikkonstnären Bengt Juslin på Vessö. Understöd betalades till Lucia och cancerinsamlingen.

- 1987 Utfärden i mars gjordes till Wetterhoff hemslöjdsskola och Tavastehus slott samt littala glasbruk. Sommarutfärden gick till Mustila arboretum. Vinterresa gick till Silkkikutomo i Herttonäs samt Botaniska trädgårdens julutställning. Hemresan kördes via Östercentrum (numera Östra centrum, även kallat Itis). Understöd betalades till Lucia, Martha School of Sri Lanka. De synskadades almanacka Ljusglimten och Unicefs kort till barnhjälpen har sålts.

Verksamhetsåren 1988–1995

Katja Granqvist valdes till ordförande 1988. Nedan finns ett plock ur verksamhetsberättelserna från den perioden.

Bild på nya och gamla styrelsen 1987–88.

Från vänster: Göta Borgman, Elvi Åström, Linnea Björkman, Gittan Backman, Margit Pihlflyckt, Katja Granqvist och Louise Sandström.

- 1988 Kretsen bjöd in södra Sibbos svenska pensionärer på julgröt och fruktsoppa. Sommarresan i juni gick till Raumo och deras spetsar. Det var århundradets hetta i Finland den dagen. En avstickare gjordes till Humppila glasbruk. Ordförande deltog i en två dagar lång ledarkurs på Hanaholmen. Understöd gavs till Lucia och Sibbo handikappinsamling.
- 1989 Vårutfärden gjordes till Lovisa kärnkraftverk. Sommarutfärden gick till Kekkonens hem på Ekudden samt Fölisön och vidare till Heureka i Dickursby.
- 1990 Sommarutfärden gick till Villmanstrand med en kryssning på Saima kanal. På hemvägen körde man via Strömfors bruk. Understöd gavs till Lucia, Box och Kallback barnträdgård, Box sångkör, Martha School of Sri Lanka samt Hungerdagen-insamlingen.

*Bild från 80-årsjubileet på Box brandkårshus.
Från vänster: Katja Granqvist, Elvi Åström, Louise Sandström och Linnea Björkman.*

Kretsens 80-årsjubileum ordnades den 18 mars 1990. Inbjudna var två representanter från varje krets i Sibbo. Box sångkören sjöng, ordförande Katja Granqvist höll hälsningstalet och sekreterare Elvi Åström föredrog en historik över de många åren. Lilla guldmärket tilldelades viceordförande Louise Sandström och mångåriga kassör Linnea Björkman.

Stora silvermärket tilldelades Katja Granqvist, Anita Pihlflyckt, Göta Borgman, Gittan Backman, Margaretha Backström, Dagmar Majander, Linnea Lindqvist, Vera Forsström, Borghild Wickström och Maj-Lis Hindström.

- 1991 Sibbo marthaförening donerade en rya till Söderkulla gård där även Box-Hangelby marthakrets deltog. Understöd betalades till Avd.10 vid barnkliniken, Lucia och Box barnträdgård.
- 1992 **Kretsen började ordna kortare möten, som flyttades till kvällstid.** Sommarutfärden gick till Nokia, Tamperetalo, Delfinariet och Nokia Eden. Understöd betalades till Lucia och projekt "Mamalada" till Rumänien.

- 1993 Kretsmöten hölls hemma samt två gånger middag på Savijärvi gård. Sång, handarbete och diskussion samt Oriflame och besök av Sibbos nybildade hälsovårdsgrupp, som gör hembesök. Utfärd gjordes till Tallinn och teaterresa till Fallåker och operetten Vita hästen. En Påskauktion ordnades med kaffeservering och lotteri. Understöd betalades till Folkhälsans "räck oss handen", Lucia och Box barnträdgård.
- 1994 Julmöte hölls på Storgård på Kråkö. Sommarutfärden gick till Nagu och Korpo. Teaterresa gjordes till Västanlid och pjäsen Teaterbåten. Påskauktionen gav ett gott resultat. Understöd betalades till Sri Lanka, Lucia och Salpar skola.
- 1995 Påskauktionen gav ett gott resultat. Teaterresa gjordes till Fallåker med pjäsen Hög moral. Sommarutfärden med buss gick till Lahtis och vidare med insjöångare till Heinola. På hösten var det både en kurs i blomsterbinderi hos familjen Ramm-Schmidt på Majvik gård och närmare jul hur man gör julprydnader av granris. Till blomsterbinderi kom 16 deltagare och till granriskursen, med Gustav Söderström, kom hela 29 deltagare till Box brandkårshus. Understöd betalades till Lucia och Box Folkskolas elever.

*Bild. Sommarutfärd till Halsholmen i augusti 1995.
Framme i båten sitter Katja Granqvist, Elvi Åström och Borghild Wickström.*

Kretsens 85-årsjubileum ordnades på Skattåkersberg som en utställning av gamla saker från våra hem. Den besöktes av 350 personer. Bilder från 85-årsjubiléets utställning finns nedan.

För att försäkra sig om att ingen olycka inträffar eller att något värdefullt försvinner från Skattåkersberg, övernattade först Helena Karlsson och Anita Pihlflyckt den ena natten och sen Eva Backström och Elvi Nordbäck den andra natten.

Bilder från utställning av gamla saker på Skattåkersberg 1995.

Bild av utställningskommittén Elvi Nordbäck, Eva Backström och Anita Pihlflyckt.

FREDAG 24 MARS 1995 BORGÅBLADET

Marthor visar gammalt

SIBBO. Box-Hangelby Marthakrets ordnar på söndag en utställning med gamla saker från medlemmarnas hushåll. Utställningen ordnas i Skattåkersberg mellan klockan 10 och 16.

– Vi pratade på ett marthamöte för en tid sedan om att det skulle vara roligt att se vilka gamla föremål folk har, säger kretsens ordförande **Katja Granqvist**. Det visade sig att det blev så mycket att ett marthamöte inte skulle räcka till, och då beslöt vi oss i stället för att ordna det som en utställning.

Det blir en utställning med allt från gamla skidor och skridskor till degtinor, husgeråd och gamla kläder. Ett önskemål har varit att sakerna skall vara minst 50 år gamla, men det stämmer nog inte i alla fall. Intressanta saker har fått komma med ändå, också om de är yngre.

Box-Hangelby Marthakrets fyller 85 år i år, så den här tillställningen nu på söndag får samtidigt vara kretsens jubileumsutställning, menar Katja Granqvist.

I kretsen har man haft en kommitte' som har jobbat med utställningen. I den kommitte'n har Katja Granqvist haft **Eva Backström**, **Elvi Nordbäck** och **Anita Pihlflyckt** som medarbetare.

Elvi Åström som har varit med i kretsen i många decennier, känner till vad de olika föremålen på utställningen var, och hur man använde dem. Hon har lovat finnas på plats hela dagen och berättar gärna för folk vad de har framför sig. – HWk.

Artikel om utställningen i Borgåbladet 24.3.1995.

Verksamhetsåren 1996–1997

Louise Sandström valdes till ordförande, tidigare viceordförande 1964–95 samt 1998. **Eva Backström** valdes till sekreterare, tidigare suppleant i styrelsen 1993–95.

Bild. Elvi Åström, i mitten, avtackas för sina 45 år som sekreterare 1951–95. Till höger, avgående ordförande Katja Granqvist samt, till vänster, Linnea Björkman, kassör 1971–99.

1996 Första veckan i juni ordnade Britt-Louise "Lulle" Melander kokkurs för skolbarn på Boxby skola.

1997 Ett privat understöd utbetalades p.g.a. en husbrand på nyårsnatten. När kretsen var på en svarsvisit till Spjutsunds marthakrets på Byarsborg, fick vi en "Nalle" som skulle cirkulera mellan kretsarna i Sibbo. Kretsen beställde en ny "Nalle" för att understöda Suomen kansanterveysyhdistys' forskning av ärftliga sjukdomar hos barn. Den nya "Nallen" gick vidare till Träskby marthakrets. Box-Hangelby krets stod värd för Sibbo marthaföreningens höstmöte på Hangelby brandkårshus. Utfärd gjordes i juni 1997 till Hyrsylän Mutka i Nummi-Pusula.

Bild. Under byabutiksdagen 7.6.1997 vid Varuboden-Penni i Box såldes hembakt bröd, lotter och våfflor.

Verksamhetsåren 1998–1999

Helena Karlsson valdes till ordförande, tidigare suppleant 1993–95, viceordförande 1996–97, kassör 2000–09, styrelsemedlem 2010 ->

1998 Odin Sjöholm var inbjuden till Boxby skola och berättade om platser och gårdar i Box. Understöd genom Samaria i Nickby för Estlands barn och åldringar.

1999 Guidad rundtur i TV-huset i Böle.

Bild. Kretsen sålde bakverk på "Skärgårdens dag" vid Vedkajen i Helsingfors 8.5.1999. Bland annat Aili Holmqvist, Helena Karlsson, Elvi Nordbäck och Inger Ahlgren var där.

Bilder från Marthaförbundets 100-årsjubelium 1999. Tyvärr fungerade inte matserveringen på dagsfesten i Hartwall Arenan, men kvällsfesten på Fiskartorpet var mycket lyckad. På bild Anita Pihlflyckt och Katja Granqvist.

Med anledning av jubileumsåret 1999 ordade Sibbo marthaförening en utställning **"I mormors kök"**, där kretsarna i Sibbo var med.

Bild. Box-Hangelby kretsen bidrog med allt från kaffekoppar till tvättbräden.

*Bild. Från kretsen deltog Eva Backström, Elvi Nordbäck och Linnea Björkman.
Här på bild med olika tvättställ och kommoder.*

Verksamhetsåren 2000–2010

Linnea Björkman valdes till ordförande år 2000 och kom att vara det i 11 år fram till 2010. Innan hon blev vald till ordförande, hade hon varit kassör i 29 år, åren 1971–99. **Helena Karlsson** valdes till kassör 2000–09

*Bild av styrelsen från 90-årsjubileet på Hangelby branddepå.
Från vänster: Helena Karlsson, Elvi Nordbäck, Eva Backström, Göta Borgman,
Ruth Ståhl, Gittan Backman och Linnea Björkman.*

Kretsens 90-årsjubileum på Hangelby brandkårshus 26 mars 2000. Inbjudan till kretsarna i Sibbo och ca 50 deltagare. Uppvaktningsarna riktades till Medi-Heli eller Marthaförbundets "Balticum projekt". Till programmet hörde hälsningsord av ordförande Linnea Björkman, 90-årshistorik av sekreterare Elvi Åström, Box sångkör samt kaffe och tårta. **Lilla guldmärket** beviljades till Katja Granqvist och **Stora silvermärket** till Anne-Marie Railila, Ros-Marie Trygg, Saga Lindberg, Helena Karlsson, Britt-Marie Eklund, Eve Sandell, Elvi Nordbäck och Eva Backström.

2000 Det ordnades bastu med simning vid Ingmans fabrik. Kretsen deltog i "Gå för livet"-kampanjen. Sommarutfärd tillsammans med Spjutsunds marthakrets gick till Åbotrakten. Besökte Buckila herrgårds- och vagnsmuseum i Pikis, Runsala, Åbo Universitets botaniska trädgård samt Tuorila lantbruksinstitut. En båtutfärd gjordes med Raevuoris båt, från Löparö till Rosi och Bengt Trygg på Aparholmen. Vi promenerade över holmen till Kim Raililas gäststuga, sen till Saga och Henrik Lindbergs hus. Vid returen väntade mat. Sen blev det bastubad med dopp i havet och korvgrillning före hemfärden med båt.

- 2001 Kretsen fick ett fadderbarn i Tanzania via Finska Missionssällskapet. Daniel Vincent, född 12.3.1995.
- 2002 En "Tjejmiddag" ordnades på våren i café Storören och på hösten berättade Folkhälsans Ilse Vaenerberg om hur man kan träna sitt minne. En sommarutfärd gjordes med m/s J.L. Runeberg från Helsingfors till Borgå. En lätt sommarbris svalkade under resan. Vi åt laxsoppa och Runebergstårta och njöt av vackra vyer. Tyvärr hände också ett olycksfall på båten med benfraktur som följd.
- 2003 Den sedvanliga auktionen hölls före påsk på Hangelby brandkårshus. Den hade lockat många "ropare" och utbudet var rikligt.
- 2004 Kretsens nya medlem Päivi Storgård berättade om sitt arbete inom TV och hur TV-program kommer till.
- 2005 Sibbo marthaförening firade sitt 100-årsjubileum. Kretsmöten har hållits varannan vecka på tisdagar. Barbro Grönroos berättade om skolprojektet i Kodada i Indien. Kretsen fick ett eget fadderbarn i den skolan att understöda.

Bild från 95-årsjubileet på Haiko gård. Från vänster: Katja Granqvist, Helena Karlsson, Gitta Backman, Rosi Trygg, Göta Borgman och Louise Sandström.

Kretsens 95-årsjubileum firades en lördagseftermiddag i april på Haiko gård.

Samling i Gula salongen där **Stora silvermärken** tilldelades Lilli Byman, Aili Holmqvist, Solveig Kaiser, Eva Launas, Gunnel Lindholm och Ruth Ståhl.

Middag avnjöts i Romanov-salen.

- 2006 Ett annorlunda möte ordnades i maj hos Carita och Göran Furu vid deras "Vargtjärnen" med korvgrillning över öppen eld samt kaffe ute i det fria.
- 2007 Utfärd i maj till Helena Karlssons barndomsomgivning i Munkby i Borgå. En kvällskryssning i augusti med m/s SeaSong från Storörens brygga österut i Sibbo skärgård. Förutom de vanliga understöden till Luciainsamlingen, fadderbarnet i Indien och Boxby skola har dessutom en privatperson tilldelats en summa.

Bild. Marthornas försäljning av bakverk på den första Boxdagen som ungdomsföreningen VaHiSöS och Box FBK ordnade tillsammans i juli 2007. Från vänster Linda Borgman (med ryggen mot kameran), Linnea Björkman och Elvi Nordbäck.

- 2008 Utfärd i maj till Simalö. Båten m/s Sibbe körde från Gumbostrand till Simalö och sen en promenad till skolan, där Gundel Strand serverade en fiskmåltid och berättade om Simalö förr och nu. Sommarutfärd till Emsalö med Britta Nyberg som guide. Sen stod hon även värdinna på sitt sommarställe, som bjöd en utsikt långt ut över Finska viken.

2009 Marthaförbundets hushållsrådgivare Elisabeth Eriksson berättade om aktuella trender inom matlagning, bland annat om tillsatssämnen i livsmedel. Tillfället hölls i mars på Box brandkårshus. I juli besöktes Brita Nyberg på Mattas Gård och sen fortsatte färden till Inkas sommarställe vid Kassiviken. Där avnjöts kaffe på terrassen vid solnedgången.

2010 Veronica Isaksson valdes till kassör.

Kretsens 100-årsjubileum uppmärksammades genom att kretsen stod värd för Sibbo marthaförenings höstmöte hösten 2010.

Bild. Sommaren 2010 gjordes en kryssning till Tallinn.

Verksamhetsåren 2011–2021

På årsmötet 2011 valdes **Maria Myllylä** till ordförande och **Linda Borgman** till viceordförande. Veronica Isaksson hade året innan valts till ny kassör och Eva Backström fortsatte som sekreterare.

- 2011 På ett möte vid Handelsmans café, planterades ett äppelträd för marthorna. Sommarutfärd i juli till Pellinge med guidad rundtur i St. Olofs kapell och Hörbergsgården. Sen åts fisksoppa och pannkaka med kaffe i Martin Tillmans nyöppnade restaurang. Kvällen avslutades med en tur till sommarens första kvällstorg.
- 2012 I januari besöktes det nya musikhuset i Helsingfors. I februari kom Marthaförbundets ekorådgivare Tessa Turtonen och berättade om ekologisk städning. Före påsk ordnades den årliga auktionen. I april arrangerade Sibbo Vargarna Finn-Spring-orientering i Sibboterrängen. Kretsen fixade ca 500 semlor/morgon för deltagarna på Söderkulla skola. Våravslutning firades med mat på SSS - Svartbäck Segelsällskap. Höstmötet hölls hos Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist med ett besök i deras hemmuseum "Utegård". Lilla-juls basaren ordnades på Brandkårshuset.
- 2013 Första gången sedan 1910 som ingen auktion omnämns i årsberättelsen, men Lilla-juls basaren fortsätter som ett alternativ. Sommarutfärden till Skördefesten på Åland arrangerades av Linda Borgman. Det blev en lyckad resa. Nedan finns några bilder från Skördefesten.

Bilder från Ålands skördefest hösten 2013.

Mera bilder från Ålands skördefest hösten 2013.

- 2014 Under året hade Moder-Teresa faltar tillverkats till hjälpbehövande i Ryssland via Missionskretsen i Box. Ett understöd på 500 euro hade inbetalats till det nya barnsjukhuset i Helsingfors. Sibbo marthaförening samlade in gamla protokoll från kretsarna för arkivering. Småningom ska de finnas på Svenska Centralarkivet i Helsingfors. Box-Hangelby marthakrets hade protokoll från 1910 till 1993 som skulle till arkivet, men pga. fuktskador vid uppbevaringsstället, hämtades dokumenten tillbaka och med hjälp av dessa har denna 110-årshistorik nu blivit till.
- 2015 Medlemsavgiften började skickas direkt från Marthaförbundets system till alla medlemmar för inbetalning. Kretsen fick inbjudan till Gesterby marthorna. Utfärd gjordes till Koiramäen Pajutalli och teaterresa till Fallåkers "Liket som visste för mycket".

Kretsens 105-årsjubileum ordnades på Box brandkårshus den 22 februari. **Lilla guldmärket** tilldelades Eva Backström och **Stora silvermärket** fick Carita Furu, Veronica Isaksson-Nyström, Gretel Lindberg, Elvi Lindfors, Ruth Nyberg, Marlene Pihlflyckt och Marika Railila.

- 2016 Marthaförbundets ekologirådgivare Anita Storm kom i oktober och berättade om Naturkosmetik på Box brandkårshus. Sen tillverkade vi egen läppbalsam och andra salvor. I november hade Sibbo marthaförening bjudit in alla kretsar och föreningar, även finskspråkiga, till Söderkulla gård. Årets bagare Anders Wikström demonstrerade och tipsade om hur man lyckas med fina kakor.

- 2017 Möten hemma hos medlemmar, men också på Nevas golf och Tabor byakyrka. Kretsen var värd för Sibbo marthaförenings årsmöte på Box brandskårshus. Ett infotillfälle om avfallshantering ordnades tillsammans med brandkårsdamerna. Vårutfärden gick till Blomdalen på Gullö gård i Raseborg.
- 2018 Möten under våren har ordnats hemma hos medlemmarna och två möten i Aula-café i Söderkulla kyrka. Även ett möte tillsammans med Box brandkårsdamer. Till våravslutning hos Carita Furu vid "Potten" var Kallbäckmarthorna inbjudna. Hösten började med lunch på nya Restaurang Tila i Hindsby, vid Sibbo storskog. Året avslutades med julgröt hos Göta Borgman. Kretsen har deltagit i insamling av vantar, sockor och dylikt med anledning av "De hemlösas natt". Den årliga julbasaren arrangerades på Box brandskårshus.
- 2019 Maria Skog valdes till viceordförande. Möten hölls hemma hos medlemmarna, men också på Aula-café, restaurang Veljekset, café Pikku Rastas och på Box brandskårshus tillsammans med brandkårsdamerna. Sommarutfärden gick till västra Nyland tillsammans med Kullomarthorna.

Marthaförbundet firade 120 år och i januari ordnade Sibbo marthaförening "världens största marthakväll", med ost & vin på Träskberga, för alla marthor i Sibbo, svenska som finska. På hösten ordnade Marthaförbundet tillsammans med Marttaliitto ett Marthatorg på Senatstorget med anledning av 120-årsjubileet.

*Bilder på styrelsen 2020. Bilderna är tagna på 110-årsjubileet 10.10 2021.
Ordförande Maria Myllylä, viceordförande Maria Skog,
sekreterare Eva Backström samt kassör Veronica Isaksson-Nyström.*

2020 I mars drabbades hela världen av Coronapandemin, vilket gjorde att nästan all verksamhet stängdes ner. Marthamöten kunde inte ordnas, men årsmötet hann vi ha i januari och ett möte på Box brandkårshus där Ida Haapamäki, från Marthaförbundet, gav oss en uppmuntring att rensa upp bland våra prylar. Kretsens 110-årsjubileum skulle ha ordnats i maj 2020, men pga. Corona-pandemin flyttades festmiddagen fram på obestämd tid. I stället för julbasaren ordnades en promenad i friska luften med glöggservering utomhus efteråt.

2021 Den vanliga verksamheten låg ännu nere pga. coronapandemin. På våren höll vi ett styrelsemöte och passade på att dela ut Stora silvermärket till sittande ordförande Maria Myllylä och tidigare viceordförande Linda Borgman. Märkena hade beviljats redan 2019.

*Bild. **Stora silvermärken** delades ut till Maria Myllylä och Linda Borgman 24.5.2021 på ett styrelsemöte ute på gården vid Skattåkersberg.*

På hösten 2021 kunde sen äntligen 110-årsjubileumsfesten genomföras.

Kretsens 110-årsjubileum firades 10.10.2021 på restaurang Kolo vid Nevas golf. Alla marthakretsar i Sibbo hade bjudits in och knappa 50 gäster njöt av programmet och middagen. Viceordförande Maria Skog hade sammanställt en presentation om kretsens 110-åriga historia.

Bilder från 110-årsjubileet. Sångprogrammet av ordförande Maria Myllylä och Eivor Skogberg, förrätten och huvudrätten samt historiken av viceordförande Maria Skog.

Sammanfattning

Var och när hölls marthamötena?

Till en början hölls mötena i Box, oftast hemma hos någon medlem. I början av 1920-talet började kretsen alternera sina möten mellan Box och Hangelby. De till och med funderade på om kretsen skulle delas, när avståndet mellan byarna var så långt. Under alla år hade kretsmötena varit dagtid, en gång i månaden, fortfarande i varandras hem, men på 1990-talet blev det kortare möten p.g.a. att de ordnades kvällstid.

Man deltog också i Sibbo marthaförenings årsmöten, höstmöten och resor, samt i distriktets höstmöten och resor. Man ordnade gemensamma program med ”grannarna”, Kallbäck-Massby, Träskby, Kullo och Spjutsund marthakrets.

Hantverk

På 1930-talet tillverkades madrasser, läderarbeten såsom väskor och handskar, dessutom växtfärgade man ullgarn. Det tävlades också inom garntillverkningen i distriktet.

Under 1940-talet ordnade man kurser i hur man gör nytt av gammalt, tillverkar inneskor och vantar av tyg, hur man tvättar utan tvål och kokar kaffe av maskrosrötter. Under 1950- och 1960-talet riktades verksamheten mot konsumentupplysning och praktisk varukunskap. Under 1980- och 1990-talet gick Marthaförbundet in för att profilera sig som en konsumentrådgivande organisation som känner sitt ansvar för miljön (källa: Hufvudstadsbladets artikel i juli 2021).

Marthornas penningunderstöd

En extra avgift till krigsbarn, senare fadderbarn, inbetalades 1941–51. Avgiften var 12 mk (jämför med medlemsavgiften som var 4–30 mk). Dessutom betalades en extra summa på 100 mk/medlem in under 40-årsjubileumsåret 1950, vilket var dubbelt så mycket som medlemsavgiften.

Allt från 1960-talet har penningunderstöd inbetalats till Luciainsamlingen. 1977 började man understöda Marthaskolan på Sri Lanka. Detta pågick ända in på 1990-talet. Utöver detta har det förekommit årliga understöd beroende på var det varit kris i världen. T.ex. Islandshjälpen 1973 p.g.a. Vulkanutbrottet på Islands Västmannaöarna, Lappo-olyckans offerfamiljer 1975, Polenhjälpen 1981, Estlandshjälpen 1998 samt Tsunamikatastrofen 2005 via Röda Korset.

Teknik

Ljusbilder omnämns första gången i samband med ett föredrag 1955. År 1965 omnämns filmer lånade från Marthabyrån som förevisas med filmprojektor.

Matlagning

Kaffe har alltid serverats på marthornas möten, allt sedan 1910. Teservering förekom år 1917 och chokladdryck serverades följande år. Surrogat, i stället för kaffe, kom med i bilden år 1941, under krigstiden.

På 1960-talet var det kurser i "smått och gott", "smörgåsberedningar" och "småvarmt". Man besökte även Södra Finlands andelsslakteri i Kervo. Senare hade man också att stycka en gris på programmet. Den första kursen i vegetariska rätter hölls 1979.

Sommarutfärder

Första utfärden efter kriget, 1947, gick till Tavastehus och Tammerfors. År 1958 besöktes Labbnäs på Kimitoön. Annars var det mestadels Sibbo med grannkommunerna Helsingfors och Borgå som besöktes. Allt från 1960-talet gjordes varje sommar en längre resa inom landet, antingen österut till Lovisa-Kotka, norrut till Lahtis- Jyväskylä- Tavastehus- Tammerfors eller västerut till Åbo -Nådendal. Även Saimen och insjö-Finland upptäcktes med båt. Ända till Gotland åkte man redan 1966 och 1972 ordnade Sibbo marthaförening en ruskaresa till Lappland. På 1990-talet gick sommarutfärderna till Tallinn, Nagu & Korpo, Lahtis, Kotka & Anjala, Somero, Lammi och Finby. På 2000-talet reste man till Åbo, Bromarv, Borgå, Kimito, Mäntsälä, Lundo-Somero, Malmgård-Mustila, Helsingfors, Emsalö och Kotka. På 2010-talet till Tallinn, Pellinge, Sannäs-Labby, Åland, Lahtis-Vääksy kanal-Päijänne, Raseborg-Gullögård och Tenala-Raseborg.

M-klubbar och kokkurser för barn

Den första M-klubben startade 1960 i Box. Åren 1968 och 1972 ordnades en två veckors kurs i matlagning och hushållning för flickor, som hölls på Box folkskola. År 1976 startade en M-klubb på nytt med 60 barn. Ingegärd Borgman, Karita Kekkonen, Britt-Mari Eklund och Lennart Karlsson var ledare. År 1978 ledde Nils Söderström och Britt-Mari Eklund M-klubben med sin livliga verksamhet. En kokkurs för skolelever ordnades på Boxby skola första veckan i juni 1996 med Britt-Louise "Lulle" Melander som ledare. Hösten 2011 startade föreningen Marthakransen i Sibbo en M-klubb i Box under ledning av Maria Skog. Först var det en mellanmålsklubb och en kurs i att sticka Lovikkavantar på Boxby skola. Sedan sommaren 2012 har det ordnats kokkurser för barn, 1–2 veckor i juni på Skattåkersberg. Sommaren 2021 ordnades de sista kokkurserna i Box, detta pga. att det inte hittades någon som ville fortsätta med arrangemangen.

Hur har tidigare jubileum firats?

Festerna har ordnats från 40-årsjubileet framåt på Box eller Hangelby brandkårshus, på Skattåkersberg eller Haiko gård. Ibland var övriga kretsar i Sibbo inbjudna, ibland inte. Stora silvermärket och lilla guldmärket har delats ut. Några gånger har hedersmedlemmar utnämnts.

Vandringsbiblioteket

Det som fanns kvar av kretsens vandringsbibliotek var böcker från 1940–60-talet. Där fanns ett 30-tal romaner, allt från underhållningslitteratur till krönikor och skildringar samt kunskapsböcker. Flera av författarna är finlandssvenska.

En 1940-talets romanförfattare var den ryskfödda, svenska författaren Jascha Golowanjuk. Det finns hela fyra böcker av tio från 1940-talet av just honom; *Främmande fågel* och *Josef den lycklige* från 1941, *Främling i eget land* från 1942 samt *Lilla Grand hotell* från 1949.

1950-talets romanförfattare var den svenska prästen och författaren Alex Hambræus. Hela tre romaner finns i vandringsbiblioteket; *Per-Magnus bygger* från 1955, *Marit - historien om en tapper dalakvinna* från 1949 samt *Anneli Bergmansdotter* från 1958.

Även några höglitterära verk finns med. Väinö Linnas bok *Högt bland Saarijärvis moar* och verk av nobelpristagarna Boris Palsternak och Halldór Kiljan Laxness.

1965 valdes Ingegärd Borgman till att bli den sista bibliotekarien. Utlåningarna dog ut tio år senare när bokbussen började cirkulera i byarna.

En lista över vandringsbiblioteket finns med som bilaga 1.

Styrelsens funktionärer under 110 år

Ordföranden 1910–2020

Boxström Maria, 1910–1914
Backström Linnea, 1915–1916
Söderström Mathilda, 1917
Lindfors Amanda, 1918–1919
Backström Alexandra, 1920–1924
Lindqvist Hilma, 1925–1950
Pihlflyckt Margit, 1951–1987
Granqvist Katja, 1988–1995
Sandström Louise, 1996–1997
Karlsson Helena, 1998–1999
Björkman Linnea, 2000–2010
Myllylä Maria, 2011 ->

Sekreterare 1910–2020

Backström Linnea, 1910–1916
Söderström Mathilda, 1917
Smedberg Eini, 1918–1919
Bergman Elin, 1920–1921
Backström Ester 1922
Söderström Mathilda, 1923–1925
Fagerlund Elin, 1926–1928
Sjöholm Jenny, 1929–1936
Backström Ellen, 1937–1944
Järner Ethel, 1945–1947
Pihlflyckt Margit, 1948–1950
Åström Elvi, 1951–1995
Backström Eva, 1996 ->

Viceordföranden 1915–2020

Lindqvist Mathilda, 1915–1916
Backström Hilda, 1917–1919
Backström Ester, 1920–1921
Kihlström Hjördis, 1936–1950
Lindqvist Hilma, 1951–1963
Sandström Louise, 1964–1995
Karlsson Helena, 1996–1997
Sandström Louise, 1998
Ståhl Ruth, 1999–2003
Lindholm Gunnel, 2004–2009
Borgman Linda, 2011–2018
Skog Maria, 2019 ->

Kassör 1910–2020

Backström Linnea, 1910–1916
Söderström Mathilda, 1917
Smedberg Eini, 1918–1919
Bergman Elin, 1920–1949
Söderström Ellen, 1950–1970
Björkman Linnea, 1971–1999
Karlsson Helena, 2000–2009
Isaksson-Nyström Veronica, 2010 ->

Hedersmedlemmar

Backström Hilda, 1950
Borgman Emmy, 1950
Backström Hildur, 1950

Naima Trygg, 1980
Pihlflyckt Margit, 1990

Lilla guldmärket

Björkman	Linnéa	18.03.1990	Box-Hangelby krets 80-årsjubileum
Granqvist	Katja	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Backström	Eva	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum

Stora silvermärket

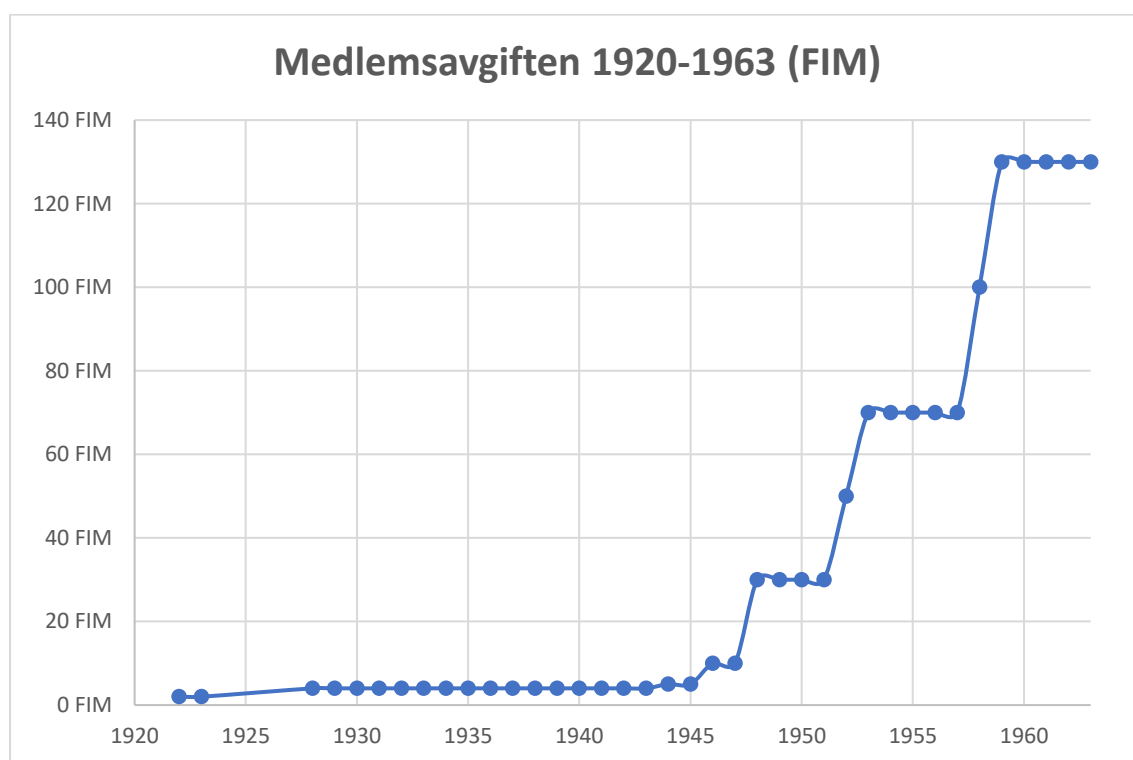
Björkman	Linnéa	16.03.1980	Box-Hangelby mkr 70-årsjubileum
Backman	Gittan	18.03.1990	Box-Hangelby mkr 80-årsjubileum
Borgman	Göta	18.03.1990	Box-Hangelby mkr 80-årsjubileum
Granqvist	Katja	18.03.1990	Box-Hangelby mkr 80-årsjubileum
Pihlflyckt	Anita	18.03.1990	Box-Hangelby mkr 80-årsjubileum
Backström	Eva	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Karlsson	Helena	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Lindberg	Saga	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Nordbäck	Elvi	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Trygg	Ros-Mari	26.03.2000	Box-Hangelby mkr 90-årsjubileum
Byman	Lilly	02.04.2005	Box-Hangelby mkr 95-årsjubileum
Kaiser	Solveig	02.04.2005	Box-Hangelby mkr 95-årsjubileum
Lindholm	Gunnel	02.04.2005	Box-Hangelby mkr 95-årsjubileum
Lindholm	Ulla	01.01.2014	Kallbäck-Massby marthakrets
Skogberg	Eivor	01.01.2014	Kallbäck-Massby marthakrets
Furu	Carita	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Isaksson	Veronica	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Lindberg	Gretel	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Lindfors	Elvi	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Pihlflyckt	Marlene	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Railila	Marika	22.02.2015	Box-Hangelby mkr 105-årsjubileum
Skog	Maria	11.11.2017	Mellersta Nylands marthadistrikt
Borgman	Linda	24.05.2021	Box-Hangelby mkr 110-årsjubileum
Myllylä	Maria	24.05.2021	Box-Hangelby mkr 110-årsjubileum

Medlemsantalets och -avgiftens utveckling under 110 år

Medlemsantalet

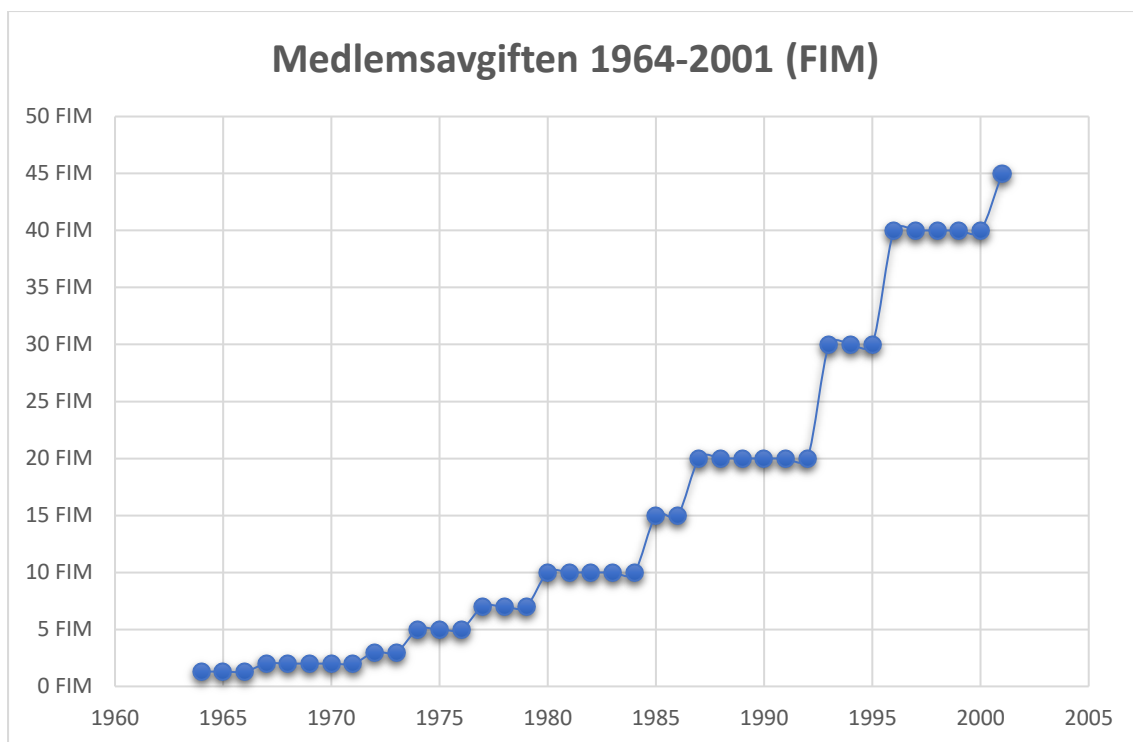
Vid första mötet 1910 skrevs 19 medlemmar in och vid andra mötet skrevs ytterligare fem medlemmar in i kretsen. År 1943 var det största medlemsantalet, 67 medlemmar. Efter 1951 fram till dags dato har kretsen haft ungefär 30–40 medlemmar.

Medlemsavgiften

Graf 1. Medlemsavgiften steg från 4 mark 1944 till 130 mark 1964.

År 2002 infördes Euro som var ca 1/6 av marken. Medlemsavgiften blev då 7 euro. Från och med 2008 uppbars inte längre medlemsavgift via kretsen utan Marthaförbundet började skicka ut medlemsavgifterna direkt till medlemmarna. Medlemsavgiften har under alla tidigare år betalats in till kretsen och kretsen har sen betalat avgiften vidare till föreningen/ distriktet/ förbundet.

Graf 2. Medlemsavgiften devalverades 1964 till 1,30 mark. År 2001 hade den stigit till 45 mark.

Slutord

När man går tillbaka i historien ser man hur det i början mest rörde sig om hus och hem medan man senare började intressera sig för omvärlden i form av penningdonationer. De många resorna är också så tidstypiska och riktade sig in på fabriker och allmännyttiga ändamål. Min egen resa, att skriva ihop denna historik, hade inte blivit av utan stöd från kretsen, speciellt ordförande Maria Myllylä och sekreterare Eva Backström. Marianne Green, som själv skrivit Borgå marthornas 100-årshistorik, har korrekturläst och gett goda råd och tips. Sibbo sparbanksstiftelse har beviljat penningbidrag för layout och tryck. Ett stort tack till er alla!

Box, juli 2023
Maria Skog

Vandringsbiblioteket

Titel	Författare	Förlag	År
Trädgårdens vackraste blommor	Tor Nitzelius	Saxon & Lindströms	1950
Blommande buskar och träd	Tor Nitzelius	Saxon & Lindströms	1952
Var positiv, lev lycklig - En praktisk vägledning i vardagslivets problem	Norman Vincent Peale	Lindqvists	1957
Möbler och inredning	Eva Ralf	LTK	1958
Hem och familj	Kerstin Henrikson	Brevskolan	1956
Hemmets textilier	Kerstin Henrikson - Ingrid Persson	Brevskolan	1958
Grannar i fjärran	Lars Eriksson	Brevskolan	1960
Praktisk människokunskap	Anne Marie Odstedt	Brevskolan	1961
Män från havet	Oddmund Ljone	Söderströms	1957
Solen och sjön - minnesserien Därhemma på gårdarna	Birgit Th. Sparre	Söderströms	1961
Född fri - berättelse om lejonet Elsa	Joy Adamson	Söderströms	1961
De voro ett lysande följe	Alice Trolle	Medéns	1944
Främmande fågel	<i>Jascha Golowanjuk</i>	Schildts	1941
Josef den lycklige	<i>Jascha Golowanjuk</i>	Schildts	1941
Främling i eget land	<i>Jascha Golowanjuk</i>	Schildts	1942
Lilla Grand Hôtel	<i>Jascha Golowanjuk</i>	Wahlström & Widstrand	1949
Den förtrollande ön	Håkan Mörne	Schildts	1945
Sex fribiljetter	Sigfrid Siwertz	Bonniers	1946
Strändernas svall	Eyvind Johnson	Schildts	1946
En ung mans väg	Sigge Stark (Signe Björnberg)	Söderströms	1947
Marion Lever	Vicki Baum	Bonniers	1947
Erövraren från Kastilien	Samuel Shellabarger	Bonniers	1947
Marit - historien om en tapper dalakvinna	<i>Axel Hambraeus</i>	Diakonistyrelsen	1949
Per-Magnus Bygger	<i>Axel Hambraeus</i>	Diakonistyrelsen	1955
Anneli Bergmans dotter	<i>Axel Hambraeus</i>	Diakonistyrelsen	1958
Lina Sandell	Anne Marie Riiber	Lindblads	1950
De nakna och de döda	Norman Mailer	Bonniers	1950
Penelope väntar inte	Dagmar Edqvist	Bonniers	1951
Ensam Hemma med Johnny	Edith Unnerstad	Söderströms	1951

Lappmarksdoktor	Einar Wallquist	Bonniers	1954
Livets gäster	Sven Edvin Salje	Schildts	1955
Islands klocka	Halldór Kiljan Laxness	Rabén & Sjögren	1955
Arvtagarna	Jan Fridegård	Schildts	1957
Slumplycka (sista i serien om Hedda Skoot)	Alice Lyttkens	Bonniers	1957
Patricia	Dorotea Granö	Schildts	1958
Nordens Venus	Ebba L. Lewenhaupt	Schildts	1958
Emma	F. W. Kenyon	Schildts	1958
Doktor Zjivago	Boris Palsternak	Söderströms	1958
Högt bland Saarijärvis moar	Väinö Linna	Schildts	1959
Kärlekens irrvägar	Wilhelm von Scholz	Lindqvists	1959
Våren kommer till Tyrsta	Margit Söderholm	Schildts	1960
Med Daphne i sexton länder	Göran Schildt	Biblioteksförlaget	1960
Stadens bröd	Anna Bondestam	Schildts	1960
Farväl Julie	Barbara Winckelmann	Söderströms	1961
Längtan hem	Anna Ölander	EFS-förlaget	1966